2025/2364

21.11.2025.

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2025/2364

od 8. rujna 2025.

o izmjeni Direktive 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao elementa u čeličnim, aluminijskim i bakrenim legurama

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ([1]), a posebno njezin članak 5. stavak 1. točke (a) i (b),

budući da:

(1) Člankom 4. stavkom 1. Direktive 2011/65/EU propisuje se da države članice osiguravaju da električna i elektronička oprema stavljena na tržište ne sadržava opasne tvari navedene u Prilogu II. toj direktivi. To se ograničenje ne primjenjuje na određene izuzete primjene navedene u Prilogu III. toj direktivi.

(2) Kategorije električne i elektroničke opreme na koje se primjenjuje Direktiva 2011/65/EU navedene su u Prilogu I. toj direktivi.

(3) Olovo je ograničena tvar navedena u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU. Najveća dopuštena vrijednost koncentracije iznosi 0,1 % masenog udjela olova u homogenim materijalima.

(4) Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2018/739 ([2]) odobreno je izuzeće za uporabu olova kao elementa u čeličnim legurama za potrebe strojne obrade s masenim udjelom olova do 0,35 % i u komponentama od vruće pocinčanog čelika s masenim udjelom olova do 0,2 %, kako je utvrđeno u točki 6(a)-I Priloga III. Direktivi 2011/65/EU. To izuzeće obuhvaća kategorije električne i elektroničke opreme od 1. do 7. i kategoriju 10. navedene u Prilogu I. Direktivi 2011/65/EU. Primjena izuzeća iz točke 6(a) Priloga III. toj direktivi bila je ograničena na kategorije električne i elektroničke opreme 8., 9. i 11.

(5) Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2018/740 ([3]) odobrena su izuzeća za uporabu olova kao elementa u aluminijskim legurama s masenim udjelom olova do 0,4 % za potrebe strojne obrade ili recikliranje aluminijskog otpada koji sadržava olovo. Izuzeća su utvrđena u točkama 6(b)-I i 6(b)-II Priloga III. Direktivi 2011/65/EU. Ta izuzeća obuhvaćaju kategorije električne i elektroničke opreme od 1. do 7. i kategoriju 10. navedene u Prilogu I. Direktivi 2011/65/EU. Primjena izuzeća iz točke 6(b) Priloga III. toj direktivi bila je ograničena na kategorije električne i elektroničke opreme 8., 9. i 11.

(6) Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2018/741 ([4]) odobreno je izuzeće za uporabu bakrenih legura s masenim udjelom olova do 4 % za sve kategorije, kako je utvrđeno u točki 6.(c) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU.

([1]) SL L 174, 1.7.2011., str. 88., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

([2]) Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/739 od 1. ožujka 2018. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao element u čeličnim legurama (SL L 123, 18.5.2018., str. 103., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

([3]) Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/740 od 1. ožujka 2018. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao element u aluminijskim legurama (SL L 123, 18.5.2018., str. 106., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

([4]) Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/741 od 1. ožujka 2018. o izmjeni, u svrhu prilagodbe tehničkom napretku, Priloga III. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izuzeća za olovo kao element u bakrenim legurama (SL L 123, 18.5.2018., str. 109., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

(7) Komisija je 17. i 20. siječnja 2020. primila dva zahtjeva za obnavljanje izuzeća iz točaka 6(a) i 6(a)-I Priloga III. Direktivi 2011/65/EU s obzirom na znanstveni i tehnički napredak, posebno u pogledu područja primjene. Komisija je 2. prosinca 2019. i 17. siječnja 2020. primila dva zahtjeva za obnavljanje izuzeća iz točaka 6(b), 6(b)-I i 6(b)-II Priloga III. Direktivi 2011/65/EU, a 15. i 16. siječnja 2020. Komisija je primila dva zahtjeva za obnavljanje izuzeća iz točke 6.(c) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU.

(8) Izuzeća iz točaka 6(a), 6(b) i 6.(c) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU, za električnu i elektroničku opremu iz kategorije 8. odnosno za „*in vitro* dijagnostičke medicinske proizvode" iz Priloga I. Direktivi 2011/65/EU, trebala su isteći 21. srpnja 2023., a izuzeća za kategoriju 9. „instrumenti za praćenje i kontrolu u industriji" i kategoriju 11. „ostali EEO koji nije obuhvaćen nijednom od gore navedenih kategorija" iz Priloga I. Direktivi 2011/65/EU trebala su isteći 21. srpnja 2024. Dana 20. siječnja 2023. primljena su dva zahtjeva za obnavljanje za svako izuzeće utvrđeno u točkama 6(a) i 6(b) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU, a posebno za te tri kategorije. U skladu s člankom 5. stavkom 5. drugim podstavkom Direktive 2011/65/EU, zbog podnesenog zahtjeva postojeća izuzeća ostaju valjana do donošenja odluke o zahtjevu za obnavljanje.

(9) Kako bi se ocijenili primljeni zahtjevi, 2022. ([5]) provedena je i dovršena studija tehničke i znanstvene procjene. Nova studija o kategorijama za koje je u kasnijoj fazi zatraženo obnavljanje izuzeća provedena je i dovršena 2024. ([6]) U skladu s člankom 5. stavkom 7. Direktive 2011/65/EU u okviru ocjenjivanja provedena su savjetovanja s dionicima.

(10) U evaluaciji zatraženog obnavljanja izuzeća zaključeno je da je, u pogledu izuzeća iz točke 6(a)-I Priloga III. Direktivi 2011/65/EU, olovo i dalje potrebno u čeliku kako bi se postigla određena svojstva strojne obrade. Zamjena ili eliminacija vruće pocinčanog čelika trenutačno nije tehnički izvediva ni gospodarski održiva. Međutim, obje tehničke primjene mogu se podijeliti na točke6(a)-I i 6(a)-II Priloga III. Direktivi 2011/65/EU kako bi se u sljedećem preispitivanju obavila ciljanija provjera.

(11) Kako bi se osiguralo dovoljno vremena za zamjenu olova u čeliku i izbjegli negativni učinci koji nadmašuju koristi zamjene, primjereno je odobriti kratkoročno razdoblje valjanosti za te primjene, u skladu s člankom 5. stavkom 2. prvim podstavkom Direktive 2011/65/EU. Kad je riječ o točkama 6(a), 6(a)-I i 6(a)-II Priloga III. Direktivi 2011/65/EU, primjereno je utvrditi jedan datum isteka za sve kategorije navedene u Prilogu I. toj direktivi.

(12) Izuzeće iz točke 6(a) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU trebalo bi isteći 12 mjeseci nakon datuma odluke o zahtjevu za obnavljanje, u skladu s člankom 5. stavkom 6. te direktive.

(13) Kad je riječ o izuzeću iz točke 6(b)-I Priloga III. Direktivi 2011/65/EU u pogledu olova u aluminiju koji potječe od recikliranja aluminijskog otpada koji sadržava olovo, utvrđeno je da se koncentracija olova može dodatno smanjiti na 0,3 % masenog udjela u aluminiju. To bi trebalo navesti u novoj točki, navodeći da je takav aluminij lijevana legura.

(14) Uporaba namjerno dodanog olova u aluminij za potrebe strojne obrade više nije potrebna za električnu i elektroničku opremu. Na tržištu postoje pouzdane zamjene za olovo u aluminiju. Očekuje se da će se do 2025. alternativama zamijeniti posljednje područje primjene za koje je potrebno takvo izuzeće. U skladu s člankom 5. stavkom 6. Direktive 2011/65/EU trebalo bi utvrditi maksimalno prijelazno razdoblje od 18 mjeseci kako bi se pojedinačnim tržišnim sudionicima iz te industrije omogućila prilagodba.

([5]) Završno izvješće o studiji (paket 22.) dostupno je na https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([6]) Završno izvješće o studiji (paket 27.) dostupno je na https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

(15) Utvrđeno je da je za uporabu aluminijskih legura koje sadržavaju olovo u koncentraciji manjoj od 0,4 % masenog udjela potrebno preoblikovati i prekvalificirati električnu i elektroničku opremu iz kategorije 9. „instrumenti za praćenje i kontrolu u industriji" i kategoriju 11. s otvorenim područjem primjene odnosno „ostali EEO", za što je potrebno više vremena za usklađivanje u usporedbi s drugim kategorijama iz Priloga I. Direktivi 2011/65/EU. Stoga bi za te dvije kategorije trebalo uzeti u obzir dulja razdoblja valjanosti.

(16) Kad je riječ o točki 6.(c) Priloga III. Direktivi 2011/65/EU u vezi s bakrenim legurama koje sadržavaju do 4 % masenog udjela olova, tijekom znanstvene i tehničke procjene nije bilo moguće utvrditi i definirati područja primjene za koja više nije potrebno izuzeće, unatoč mnogim naznakama da bi se olovo moglo uspješno zamijeniti u određenim primjenama. Budući da zamjene nisu dovoljno pouzdane, trebalo bi odobriti obnavljanje izuzeća. S obzirom na tehničku evaluaciju primjereno je utvrditi jedan datum isteka izuzeća za sve kategorije navedene u Prilogu I. Direktivi 2011/65/EU.

(17) Uvrštavanjem materijala i komponenti elektroničke i električne opreme ne bi se smjela narušiti zaštita okoliša i zdravlja predviđena Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]). U skladu s točkom 7. ograničenja iz unosa 63. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 uporaba olova ograničena je u proizvodima i njihovim dostupnim dijelovima kako bi se izloženost djece olovu iz proizvoda koji se isporučuju široj javnosti svela na najmanju moguću mjeru. Olovo u tim proizvodima ili dostupnim dijelovima ograničeno je na najviše 0,05 % masenog udjela ako djeca te komponente mogu staviti u usta. Kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1907/2006, odobrene unose za izuzeće trebalo bi označiti bilješkom kojom se dodatno ograničavaju primjene u skladu s točkom 7. ograničenja iz unosa 63. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

(18) Direktivu 2011/65/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog III. Direktivi 2011/65/EU mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 30. lipnja 2026 donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 1. srpnja 2026 .

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

([7]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. rujna 2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu III. Direktivi 2011/65/EU točke 6(a), 6(a)-I, 6(b), 6(b)-I, 6(b)-II i 6.(c) zamjenjuju se sljedećim:

„6(a)	Olovo kao element u čeličnim legurama za potrebe strojne obrade i u galvaniziranom čeliku s masenim udjelom olova do 0,35 %	Istječe 11. prosinca 2026
6(a)-I	Olovo kao element u čeličnim legurama za potrebe strojne obrade s masenim udjelom olova do 0,35 % (*)	Istječe 30. lipnja 2027. za sve kategorije.
6(a)-II	Olovo kao element u čeličnim legurama za potrebe strojne obrade s masenim udjelom olova do 0,2 % (*)	Istječe 30. lipnja 2027. za sve kategorije.
6(b)	Olovo kao element u aluminijskim legurama s masenim udjelom olova do 0,4 %	Istječe 11. lipnja 2027
6(b)-I	Olovo kao element u aluminijskim legurama s masenim udjelom olova do 0,4 % pod uvjetom da potječe od recikliranja aluminijskog otpada koji sadržava olovo (*)	Istječe 11. prosinca 2026 za kategorije od 1. do 7. te kategoriju 10. Istječe 30. lipnja 2027. za instrumente za praćenje i kontrolu u industriji iz kategorije 9. te za kategoriju 11.
6(b)-II	Olovo kao element u aluminijskim legurama za potrebe strojne obrade s masenim udjelom olova do 0,4 % (*)	Istječe 11. lipnja 2027 za kategorije od 1. do 7. te kategoriju 10. Istječe 30. lipnja 2027. za instrumente za praćenje i kontrolu u industriji iz kategorije 9. te za kategoriju 11.(*)
6(b)-III	Olovo kao legirni element u aluminijskim lijevanim legurama s masenim udjelom olova do 0,3 % pod uvjetom da potječe od recikliranja aluminijskog otpada koji sadržava olovo (*)	Istječe 30. lipnja 2027. za kategorije od 1. do 8., za kategoriju 9. (osim instrumenata za praćenje i kontrolu u industriji) te za kategoriju 10.
6(c)	Legura bakra s masenim udjelom olova do 4 % (*)	Istječe 30. lipnja 2027.

(*) Izuzeće ne obuhvaća EEO namijenjen za opskrbu javnosti ako u uobičajenim ili predvidljivim uvjetima uporabe djeca taj EEO ili njegov dostupan dio mogu staviti u usta. Međutim, izuzeće se primjenjuje ako se može dokazati da su ispunjena oba uvjeta:
— stopa ispuštanja olova iz takvog EEO-a ili bilo kojeg dostupnog dijela, neovisno o tome je li premazan ili nepremazan, ne premašuje 0,05 µg/cm²/h (ekvivalent 0,05 µg/g/h),
— za premazane proizvode: da se premazom u dovoljnoj mjeri osigurava da se ta stopa ispuštanja neće premašiti u razdoblju od najmanje dvije godine u uobičajenim ili razumno predvidljivim uvjetima uporabe EEO-a.
Za potrebe ove bilješke, smatra se da djeca EEO ili dostupni dio EEO-a mogu staviti u usta ako jednu dimenziju ima manju od 5 cm ili ako ima odvojiv ili izbočen dio te veličine.".